

נר ג' כלל ב' חלק א' פרק י"ב ענ

וביתפללל ויעשה תפלתו בכונה ובחיתוך שפרנים
ובלחש בלי השמעת קול כמו שלמדנו מחנה בדרסין
בפרק אין עומדין דף ל"א אמר רב המנונא הלפתא
בכרבאמא איפא למשמע מיני קראי דחנה (שמואל
א' א') וחנה היא מדברת על לבא, מפאן למתפלל
שיכנין את לבו רק שפתיה נעור, מפאן למתפלל
שיחתיך בשפתיו וקולה לא ישמע שלא ישמע קולו
בתפלתו ויחשבה עלי לשפורה, מפאן שהשבור אסור
להתפלל ויאמר אליה עלי עד מתי תשפירין חסירי
את ייגה מעליה מפאן לרואה דבר מגינה בחדרו
שחייב להוכיחו ויפני חנה ותאמר לא אדני אמר עולא
ואימיא רבי יוסי בר חנינא אמרה ליה לא אדון אתה
בדבר זה ולא רוח הקדש שורה עליך שאמרה חושיני
בדבר זה אשה קשת רוח אנכי וגו' מפאן למי שחושדין
אותו בדבר ואין בו שצריך להודיעו ויפני עלי ויאמר
לכי לשלום מפאן לחושד לחכמו ואין בו שצריך לפייסו
ולא עוד אלא שצריך לברכו שנאמר ואלהי ישראל
ימן את שלתך אל תמן וגומר אני האשה הנצבת
עמיה בזה אמר ר' יהושע בן לוי מפאן שאסור לישיב
בארבע אמות של תפלה ומצינו במדרש נ"ה ברימ"ט
בארבע אמות לפניו וח' אמות לב' צדדיו מצינו
במשיבת האונים בשם רב ברגליו אחר יושב ושנים
מתפללין סומן רע ליושב לא מרחיק ד' אמות ומתפלל
דבתיב אני האשה הנצבת עמיה בזה מלא ה' ויהי
בר יתיב במילי העלמא ובטיל אבל יתיב וקרי ק"ש
או במילי הצלותא ליה לן בה ומאי דבעי מתרחק
ה' אמות ד' לשכינה ואחר לדידיה ועוד לגאון ו"ל
אסור לישיב בצד ד' אמות מפני שד' אמות של תפלה
מקום שכינה היא וראיה לדבר שפשיפטר אדם
מתפלתו צריך לפסוע שלש פסיעות לאחוריו ואחר
כך ימן שלום ואם לא עשה בן ראוי לו פאלו לא
התפלל ופל כך למה מפני פבור השכינה ואם היה
קורא ק"ש או עסק בדברי התפלה ואין מפליג עצמו
לדברים אחרים מותר ועל פלם אם ידע אדם לפני
מי הוא מתפלל יכנין בראוי ויטול שברו משלם
בדרסין פרק תפלת השחר דף כ"ח תנו רבנן בשחלה
ד' אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו אמרו לו רבי למדנו
נפש יהודה ארחות

וכי יש ישיבה לפני הקדוש ברוך הוא והלא אין אדם
מתפלל אלא מעומד אלא שישב דעהו וכנין לבו
בתפלה אמר רבי שמואל בר נחמני אם פונת לבך
בתפלה תהא מבושר שישמע תפלתך שנא' (תהלים
י') תכין לבם מקשיב אזנך וכתוב (עזרא ז') כי עזרא
הכין לבבו וימן לו המלך ביד ה' הטובה עליו ובחוקקהו
בתיב (ד"ה ב' כ') פי כל לבבו הכין לדרוש את ה'
וכתיב שמעתי את תפלתך וגו' אמר דוד הואיל והוא
כנין את לב ישראל נכון לבי אלהים וגו' א"ל אמרה
פונת לבך בתפלה אני אכין את פסאך דבתיב (מלכים
א' ב') וכפא דוד יהיה נכון עד עולם :

קנ פרק שלשה עשר

פל אדם ושתדל להיות נהיר בתפלתו ויאמר אותו
באימה ביראה ברתת ויפני פניו שיעור לבקש
על גפשו מלפני אדון העולם וישים לבו בכפא בדרסין
בפ"ק התעניות דף ח' ויאמר רבי אמי אין תפלתו של
אדם נשמעת אלא אם פן משים לבו בכפא שנא' איכה
ג' נשא לבבנו אל פנים אל אל בשמים וצריך שיפני
עיניו למטה ולבו למעלה בדרסין בפרק ביצור
חליצה דף ק"ה רבי חניא בר' שמעון חיו יתבי נפק
מילתא מפינייהו פתח חר מינייהו ויאמר המתפלל
צריך שיחיו עיניו למטה שנאמר (מלכים א ט') והיו
עיניו ולפי שם פל תמים פתח איהך ויאמר המתפלל
צריך שיהא לבו למעלה שנא' נשא לבבנו אל פנים
וגו' אדחכי אמא רבי ישמעאל בר יוסי לפייהו אמר
להו במאי עסקיתו אמרו ליה בתפלה אמר להו כך
אמר אבא המתפלל צריך שיפני עיניו למטה ולבו
למעלה לקיים שני המקראות תפלו מציאתי במדרש
תיב אדם לנענע עצמו בתפלה על שם שנא' (תהלים
ל"ה) פל עצמותי התאמרה ה' מי במוך וכן מנהג
החסידים ודרסין בפרק אין עומדין אמר רבי חמא
בר פיונא אמר רבי שמעון חסידא המתפלל צריך
שיראה את עצמו כאלו שכינה שרניה פגנדה שנאמר
(שם ט"ו) שיתיה ה' לנגדי תמיד ולפי שלא יסתכל
בדבר אחר וחיו פניו אל הקיר כמו שלמדנו מחוקקה
שנאמר (מלכים ב' ב') ויפס חוקקהו פניו אל הקיר
נפש יהודה

לפניו לקנלה : הואיל והוא כוין את לב ישראל על שדה הקניה שישאל כיוו את לבם בתפלתם קנל תפלתם והוא הזמן הלז :
קנ משים נפשו נכפו כלומר שנפשו מכוונת נכפו דהיינו שמתפלל נלז שלם : עיניו למטה כלפי ארץ ישראל משום דשכינה הוה
קיימה כדכתיב והיו עיני ולבי שם : שצריך להודיע הנחמד לך לנקות את עלאו ולהודיע את חושדו שאין זו אומה דבר
מגונה : לפניו נח נליעל אל תחנני כזה נליעל להודיע נשכרות : הנצבת עמיה משמע אף הוא עמה נעמידה : סומן רע ליושב
עונש יצא לו על שהוא יושב בתוך ד' אמות של הנהפלת : עמיה מלא ה' לרמוז לה' אמות ד' אמות הוא מקום השכינה לפניו ולדדיו
ואמה שהוא עומד זו ופוסע ג' פסיעות לאחוריו להרחיק עלמו ומקום השכינה ולהרחות ששכינה כנגדו והוא קנל תפלתו שהתפלל במקום
זה : במילי דלוחא חפלה אחרת ולא י"ח מותר לו לישב : יתן שלום אחר שפסע לאחוריו יאמר עושה שלום וכו' : ואין מפליג מסלק
ומפריש עלמו ושוקק ומתפלל אלא מתפלל מותר לישב כמו שאמר חבל יחיד וקרי קיש וכו' לית לן זה :